

Drygt 100 personer från 311 Squadron ur det nederländska flygvapnet har besökt F 21 i Luleå med åtta F-16AM Fighting Falcon.

Under det drygt veckolånga besöket samövade man med divisionen Urban Röd.

AV: PETER LIANDER

Första divisionen vid F 21 i Luleå var värd för drygt 100 personer från 311 Squadron i det nederländska flygvapnet under en dryg vecka i oktober.

311 Sqn har sin hemmabas i Volkel och är utrustad med F-16AM Fighting Falcon. Flygplan som levererades i slutet av 1970-talet men som har genomgått en så kallad mid-life update (MLU) och försetts med modernt avioniksystem och modifierad motor.

– Ursprungligen var det tänkt att besöket skulle ske hos F 4 på Frösön. Men eftersom det inte fanns tillräckligt med flygtid på Viggen där, tackade vi naturligtvis ja när erbjudandet kom till oss, säger divisionschefen för Urban Röd major **Per Nilsson**.

Under besöket i Luleå bedrevs samöv-

ningar tillsammans med de svenska piloter som ingår i det internationella snabbinsatsförbandet SWAFRAP AJS 37.

– Vi har övat COMAO, Combined air operations, med övningsmoment i olika höjdsikt ifrån låg höjd upp till medelhöjd 6000 meter, säger Per Nilsson.

– Två till fyra F-16 övade attack- och spaningsuppdrag tillsammans med upp till fem AJS 37 i spaningsrollen.

F-16 användes också som jaktskydd för Viggen, men även under luftstridsövningar med manövrerande strid mot Viggen.

– Otroligt nyttigt för oss Viggen-piloter, säger Per Nilsson. F-16 är klart prestandaöverlägsen, det är som att flyga mot en Gripen.

Han anser att övningar mot t ex Gripen

Flygande holländare över Norrbotten

bör ske i större omfattning än tidigare. Förutsättningarna för detta ökar när F 21 från 2002 kommer att börja flyga Gripen.

De svenska piloterna uppskattade möjligheten att öva mot F-16.

– Det var första gången jag övade luftstrid mot en annan flygplanstyp än Viggen. F-16:s flygbanor är annorlunda än Viggens och det var otroligt lärorikt att öva strid en mot en, var en kommentar som hördes efter ett av passen.

Förberedelser inför och genomgångar efter flygpassen gjordes gemensamt.

Erfarenheter från Balkan

Vid ett antal genomgångar delade gästerna också med sig av erfarenheter från flygoperationer i Balkan-området.

Det nederländska flygvapnet har med sina sju F-16-divisioner varit aktivt på Balkan sedan 1993. Divisionerna har turats om att vara baserade på olika platser i Italien, bland annat Villa Franca i Italien.

Under vissa perioder har man opererat med upp till 24 flygplan samtidigt, med 24 timmars drift per dygn.

Uppdragen har skett i en komplex miljö med omfattande samverkan med andra flygförband och med ledning från AWACS. Passtiderna har också varit långa, och moment som lufttankning har varit stående inslag.

De flesta piloterna i 311 Sqn som besökte Luleå är under 30 år, men de har ändå stor erfarenhet från dessa uppgifter.

En av dem började flyga F-16 för fem år sedan, men hade redan flugit över

Balkan i två år, även under luftkriget i Kosovo 2000 och genomfört nattliga bombanfall.

För att vara "combat ready" måste de holländska piloterna ha flugit minst 180 timmar de senaste tolv månaderna. Motsvarande siffra för de svenska SWAFRAP-piloterna på F 21 är 120.

De holländska piloterna hade ett positivt intryck av veckan i Luleå. Den generösa tillgången på luftrum att öva i var de inte vana vid och landskapets karaktär fascinerade.

Dessvärre drabbades de av tekniska problem på flygplanen. Sex av dem blev stående under slutet av veckan på grund av ett generellt flygstopp på typen förorsakat av motorproblem. Hemflygningen kunde ske efter särskild dispens. ●

Foto: Peter Linder/Försvarets bildbyrå